

ŠKOLSTVO

Postavenie školstva v SR po roku 1989

Proces transformácie krajín bývalého sovietskeho bloku zo systémov totalitných na pluralitné a demokratické spoločnosti zasiahol všetky oblasti života. Nevyhol sa ani školstvu. A tak, ako sú procesy transformovania ekonomiky, legislatívy, sociálnej sféry i ďalších oblastí vo všeobecnosti charakterizované neexistenciou analýz predchádzajúceho stavu, neujasnením koncepcií a zámerov, množstvom odborných i verejných diskusií i polemík i obdobím hľadania vhodných postupov a správnych ciest, tak sa tieto procesy v rôznej intenzite zákonite prejavujú aj v oblasti vzdelávania, resp. školskej politiky štátu ako celku. Pri hodnotení transformačných procesov v školstve sa v diskusiách objavujú spravidla dva protichodné názory:

1. Štátna administratíva má tendencie hodnotiť náš vzdelávací systém ako dobrý, čo sa prejavilo najmä v tom, že doteraz nejestvuje ucelený program transformácie školstva na nové podmienky. Každá nová vládna garnitúra po roku 1989 pripravovala svoj vlastný program transformácie školstva (program do roku 2000, Konštantín, strategické zámery...), pričom sa vždy začínalo akoby od znova, bez pokusov nadviazať na predchádzajúce projekty. Zatiaľ ani jeden program nebol spracovaný tak, aby vytvoril rámec alebo plán transformácie školstva a ktorý by sa ucelene začal realizovať.

2. Odborná a učiteľská verejnosť v počiatočnej fáze po roku 1989 presadzovala tendenciu zásadných a radikálnych zmien, a to všetkého a okamžite. Začali sa nekriticky preberať, ba až kopírovať systémy najmä s krajín západnej Európy a USA. Tento trend sa postupne spomalil, ba v mnohých prípadoch ustal. Jedným z dôvodov je aj narastanie apatie a pasivity učiteľskej verejnosti, neujasnenosti postavenia učiteľskej profesie, poklesu verejného statusu učiteľa, čo sa odráža aj v mzdovom ohodnotení učiteľov. Proces hľadania optimálnych foriem a metód transformácie vzdelávacieho systému postupne prechádzal do zámerov vytvoriť koncepcie dlhodobejšieho charakteru, ktoré by postihli všetky oblasti a štruktúry výchovy a vzdelávania.

Rôznosť pohľadov na transformáciu školstva poznačila jeho celkový vývoj po roku 1993. Uskutočnil sa postupný prechod na deväťročnú základnú školu, rovnoprávnosť štátnych, cirkevných a súkromných škôl zaručuje zákon. Na základných a stredných školách sa inovovali učebné osnovy, ktoré reagovali na spoločenské zmeny po roku 1989. Vytvoril sa variabilný, priepustný systém stredného odborného školstva s riešením ich financovania a spojenia s trhom práce. Rozširovala sa sieť 8-ročných gymnázií s rôznym zameraním, najčastejšie na cudzie jazyky a podporoval sa vznik dvojazyčných gymnázií. Boli zriadené nové vysoké školy čím sa utvorili a posilnili univerzitné regionálne centrá. Prijal sa zákon o poskytovaní pôžičiek študentom. Bol vypracovaný časový harmonogram riešenia mzdových problémov v školstve. Pre ustavičné problémy v oblasti financovania vláda v roku 1997 ústretovo vyňala vysoké školy z viazania financií

Postavenie školstva však ovplyvnilo mnoho negatívnych javov. Nebol oficiálne predložený zákon o financovaní školstva ani zákon o štátnej službe učiteľa. Zvyšuje sa nekvalifikovanosť učiteľov, rastie feminizácia, situáciu často zachraňujú učitelia – dôchodcovia. Nebola doriešená príprava robotníckej mládeže a neúmerne rastie počet nezamestnaných z radov absolventov škôl všetkých typov. Zavedenie deväťročnej povinnej školskej dochádzky nebolo dostatočne pripravené. Negatívne sa prejavuje aj absencia zákona pomoci deťom zo sociálne slabších rodín, neexistuje ani systém starostlivosti o talentované deti. Zmenou územnosprávneho členenia SR došlo aj k zásadným zmenám v riadení a financovaní základného a stredného školstva. Zrušením školských správ prešli tieto školy prostredníctvom krajských a okresných úradov do pôsobnosti Ministerstva vnútra.

Nepriaznivý vývoj bol zaznamenaný aj v súvislosti s celkovým demografickým vývojom pred rokom 1989, resp. v rokoch 1970-1990, ktorý sa odrazil aj vo vývoji počtu žiakov a absolventov všetkých škôl. Od roku je 1985 badateľný pokles počtu 6-ročných detí. Tým došlo aj k poklesu počtu žiakov vstupujúcich do 1.ročníka základných škôl i k poklesu počtu celkového počtu žiakov v základných školách a v nižších ročníkoch 6- a 8- ročných stredných škôl. Po roku 1993 došlo k poklesu počtu 14-ročných žiakov. Na jednej strane je trend vývoja v rokoch 1970 - 1997 v základných školách klesajúci (pokles počtu žiakov o takmer 15%), na stredných a vysokých školách je badateľný nárast študentov i absolventov: na stredných školách nárast o 37,4%, (absolventi - + 27 879), na vysokých školách nárast o 119% poslucháčov, (absolventov o 4 496).¹

Záujem o štúdium na vysokých školách rastie, ale len pätina maturantov sa dostane na vysokú školu. Počet študentov vysokých škôl v roku 1996 vzrástol oproti roku 1993 o 65,7%. Najvyšší nárast zaznamenal počet poslucháčov ostatných spoločenských vied, kde sú zahrnuté aj právnické fakulty - zo 14,2% všetkých študentov VŠ v roku 1993 na 22,4% v roku 1996. Výrazný pokles nastal u študentov technických, lekárskych a farmaceutických vied. O necelé dve percentá vzrástol počet poslucháčov vied ekonomických. Ostatné odbory štúdia na vysokých školách výraznejšie zmeny nezaznamenali. Celkový počet všetkých žiakov a študentov vzrástol o 2,17% a počet absolventov o takmer 20%.² Tento vývoj sa premietol aj do vývoja počtu žiakov podľa druhov škôl.

Podiel žiakov jednotlivých druhov škôl na celkovom počte žiakov v %³:

	ZŠ	G	SOŠ	SOU	VŠ
1993	64,2	6,3	10,4	13,9	5,5
1998	59,6	7,6	11,6	12,7	8,5

Veľkým pozitívom Slovenska je relatívne vysoká vzdelanostná úroveň obyvateľstva, resp. relatívne vysoké podiely populácie so stredným vzdelaním bez maturity a najmä s maturitou. Táto pozícia Slovenska je dobrá aj v porovnaní s krajinami EÚ. Vysoký je aj podiel populácie s vysokoškolským vzdelaním: v SR 11%, Rakúsko 7%, Belgicko 9%, Španielsko 10%⁴

Trendy vývoja v rokoch 1990 - 1997

Celkový demografický vývoj pred rokom 1989, resp. v rokoch 1970-1990 sa odrazil aj vo vývoji počtu žiakov a absolventov všetkých škôl (Tabuľka č. 4). Na jednej strane je trend vývoja v rokoch 1970 - 1997 v základných školách klesajúci - pokles žiakov o 112 955, čo je takmer 15%, a končiacich žiakov o 14 553, pri stredných a vysokých školách, ako aj žiakov a absolventov spolu je badateľný nárast: na stredných školách o 88 138 žiakov, čo je 37,4%, (absolventi - + 27 879), ale predovšetkým na vysokých školách - nárast o 47 278 poslucháčov, čo je 119% (tak isto aj absolventov o 4 496). Počet všetkých žiakov a študentov vzrástol o 2,17% a počet absolventov o takmer 20%.

¹ Prognóza trhu práce na obdobie 5 rokov, Úrad pre stratégiu rozvoja spoločnosti, vedy a techniky, Bratislava, 1998

² Beňo, M. a kol.: Slovenská škola na prahu 3. tisícročia, ÚIP Bratislava 1997, str. 245

³ Prognóza trhu práce na obdobie 5 rokov, Úrad pre stratégiu rozvoja spoločnosti, vedy a techniky, Bratislava, 1998

⁴ Dlhodobá stratégia ekonomického rozvoja SR, 5. Politika zamestnanosti ako faktor hospodárskeho rozvoja SR, EÚ Bratislava 1995

Tento vývoj sa premietol aj do vývoja počtu žiakov podľa druhov škôl.

Podiel žiakov jednotlivých druhov škôl na celkovom počte žiakov v %:

	ZŠ	G	SOŠ	SOU	VŠ
1993	64,2	6,3	10,4	13,9	5,5
1996	61,3	7,4	11,4	12,7	7,3

Tabuľka číslo 5 poukazuje na podiel dievčat na počet študentov a absolventov stredných a vysokých škôl. S výnimkou roku 1994 sa počet dievčat i absolventiek na gymnáziách pohybuje v okolí hodnoty 60%. O niečo vyšší je počet žiačok na stredných odborných školách a v rokoch 1996-1997 i počet absolventiek - od 61,1 do 63,9%. Až na hranici 70% je počet absolventiek stredných odborných škôl v rokoch 1993-1995, čo pravdepodobne súvisí so vznikom dievčenských odborných škôl (viď Tabuľku č. 6). Počet dievčat i absolventiek stredných učňovských škôl sa pohybuje okolo hodnoty 1/3 žiakov a absolventov. týchto škôl. Podiel študentiek vysokých škôl sa pohybuje okolo hodnoty 47% a podiel absolventiek je nad 50%. Celkový trend podielu dievčat na celkovej populácii žiakov a študentov i na počte absolventov sa pohybuje okolo hodnoty 50%.

Počet študentov vysokých škôl v roku 1996 vzrástol o 65,7% oproti roku 1993. Za rovnaké obdobie sa však počet absolventov takmer nezmenil - v roku 1993 ich bolo 10 330, v roku 1996 10 620 (Tabuľka č. 7). Najvyšší nárast zaznamenal počet poslucháčov ostatných spoločenských vied, kde sú zahrnuté aj právnické fakulty - zo 14,2% všetkých študentov VŠ v roku 1993 na 22,4% v roku 1996. Výrazný pokles nastal u študentov technických vied - z 34,6% na 29,1% - a lekárskech a farmaceutických vied - zo 7,5% na 4,8%. O necelé dve percentá vzrástol počet poslucháčov vied ekonomických. Ostatné odbory štúdia na vysokých školách výraznejšie zmeny nezaznamenali.

Veková skupina pripadajúca do úvahy pre vstup do 1.ročníka SŠ⁵

Rok	1992	1997	2000	2002
Počet	95 891	59 332	87 526	81 370
Index v %	100	61,87	91,28	84,86

Počet žiakov stredných škôl okrem nižších ročníkov 6- a 8- ročných SŠ⁶:

Rok	1992	1997	2002 -
Počet	380 438	330 134	311 851
Index v %	100	86,78	81,97

Podiel žiakov jednotlivých druhov škôl na celkovom počte žiakov v %:

	ZŠ	G	SOŠ	SOU	VŠ
1998	59,6	7,6	11,6	12,7	8,5

Trendy vývoja počtu absolventov škôl v %:

Rok	Základné školy	Stredné školy	Vysoké školy	Spolu
1993	100	100	100	100
1998	92,72	95,26	143,53	96,27

Z demografického hľadiska od roku 1990 badať klesajúcu tendenciu populačného vývoja. Počet obyvateľov Slovenska v roku 1997 bol 5 378 900⁷, čo je určitý nárast oproti roku 1970, ale

⁵ Beňo, M. a kol.: Slovenská škola na prahu 3. tisícročia, ÚIP Bratislava 1997, str. 248

⁶ Beňo, M. a kol.: Slovenská škola na prahu 3. tisícročia, ÚIP Bratislava 1997, str. 247

prirodzený prírastok na 1000 obyvateľov klesol z 7,3 obyvateľov v roku 1975 na 1,7 obyvateľov v roku 1995.⁸ Populačný vývoj nebol z hľadiska regiónov rovnomerný. Progresívnu populačnú štruktúru s vysokou pôrodnosťou a najvyšším prirodzeným prírastkom majú okresy najviac dotknuté negatívnymi transformačnými procesov.

V rokoch 1989-90 nastal zvrät v trvalom raste zamestnanosti a vo zvyšovaní úrovne ekonomickej aktivity obyvateľstva. Po roku 1991 začala klesať miera ekonomickej aktivity obyvateľstva vo veku 15 - 64 rokov. V priebehu rokov 1992-1993 sa znížil počet pracovníkov hospodárstva SR, pričom výrazne klesal počet pracovníkov vo verejnom sektore. Miera využívania ľudských zdrojov poklesla zo 77,5% v roku 1989 na 61,4% v roku 1996, zamestnanosť za toto obdobie poklesla zo 74% na 58,2%.⁹ Ani v roku 1997 sa zamestnanosť v hospodárstve SR na rozdiel od rastu HDP nevyvíjala podľa prognóz. Podľa údajov došlo k poklesu o približne 6,5 tisíce pracovníkov.¹⁰

Zamestnanosť vekovej skupiny 15 - 19 ročných mala klesajúcu tendenciu a klesla aj miera ekonomickej aktivity. Súčasne rástla zamestnanosť a ekonomická aktivita skupín 20-24 ročných a 25-29 ročných, teda absolventov stredných a vysokých škôl. Pritom miera ekonomickej aktivity skupiny 25-29 ročných dosiahla v roku 1996 až 90 %, kým miera ekonomickej aktivity všetkých zamestnaných v SR dosiahla len 61,4%. Tieto trendy potvrdzujú aj údaje o zamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry. Klesajúcu tendenciu prejavujú údaje o zamestnanosti pracovníkov so základným vzdelaním a stredným vzdelaním bez maturity, počet zamestnaných so stredoškolským vzdelaním s maturitou stúpal. Súčasne klesá počet nezamestnaných v rokoch u skupín so stredným vzdelaním bez maturity, učňovským vzdelaním s maturitou a vysokoškolským vzdelaním; u ostatných skupín nezamestnanosť stúpa. Ako negatívny jav však treba považovať pokles zamestnaných s vysokoškolským vzdelaním o 1,7%.¹¹

Vysoké percento nezamestnaných tvoria osoby, ktoré ešte nemali zamestnanie a vážnym problémom je nezamestnanosť absolventov škôl. Nik ich nechce zamestnať, lebo nemajú prax, ale prax nemajú, pretože sa nemajú kde zamestnať. Medzi základné príčiny nezamestnanosti absolventov patrí zánik predchádzajúceho centrálnu-direktívneho systému distribúcie pracovných síl, odtrhnutosť výchovno-vzdelávacej sústavy od potrieb praxe, keď absolventi disponujú súhrnom vedomostí a poznatkov len ako základu pre získanie kvalifikačných predpokladov. Za handicap sa považuje absencia praktických skúseností a odbornej praxe a kumulácia životných štartov - pracovného a manželského

Zo štruktúrneho hľadiska najväčšiu skupinu nezamestnaných tvorili absolventi technických odborov - 50% a spoločenských vied - 20% (údaje k 30.9.1996).¹² Osobitným problémom je zamestnanosť mladistvých, ktorí skončili školskú dochádzku a nemajú žiadnu profesnú kvalifikáciu. Ženy tvorili 51,2%, Rómovia 14,3% všetkých nezamestnaných (v roku 1994 sa ich podiel priblížil k 50% hranici).¹³

⁷ Tamtiež, str. 457

⁸ Systém zabezpečovania regionálnej politiky v podmienkach nového územného a správneho usporiadania SR, ÚRSVT, Bratislava 1996

⁹ Dlhodobá stratégia ekonomického rozvoja SR, 5. Politika zamestnanosti ako faktor hospodárskeho rozvoja SR, EÚ Bratislava 1995

¹⁰ Tamtiež

¹¹ Prameň: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

¹² Dlhodobá stratégia ekonomického rozvoja SR, 5. Politika zamestnanosti ako faktor hospodárskeho rozvoja SR, EÚ Bratislava 1995

¹³ Tamtiež

Financovanie školstva

Najväčším problémom školstva na Slovensku po roku 1989 sú financie. Výdavky na školstvo v roku 1997 tvorili 14,8% výdavkov štátneho rozpočtu.¹⁴ Rozpočet na prevádzku škôl bol v roku 1998 oproti predchádzajúcemu roku krátený približne o 30 percent. Medzi učiteľmi vládne apatia, ktorú spôsobujú obavy o svoju ďalšiu existenciu, keď niet na učebné pomôcky, vôbec sa nedá počítať so zavádzaním nových pedagogických metód. Iniciatívnejší učitelia si deficit učebných pomôcok a literatúry hradia z vlastného vrecka. tieto sťažené podmienky sa nijako neodrážajú v platoch učiteľov. Riaditelia nemôžu aktívnejších učiteľov nijakým spôsobom motivovať. Situácia je riziková na všetkých typoch škôl. Základné a stredné školy po zrušení školských sú financované z rozpočtov krajských úradov. Na rok 1998 dostali o 600 miliónov menej a z roka 1997 si priniesli dlhy v podobe neuhradených faktúr prevyšujúce 300 miliónov¹⁵. Na mzdy majú školy dostatok finančných prostriedkov aspoň relatívne. Mzdy sa počítajú zo skutočného počtu pracovníkov, ktoré jednotlivé školy majú. Relatívna spokojnosť by mala byť aspoň s tarifnými platmi. Horšie je to už s osobným ohodnotením a nadtarifnou zložkou, ktorú majú v každom kraji rozdielnu. Pohybuje sa od 9 až do 20 %. Zatiaľ, čo priemerná mzda pracovníkov v školstve bola v roku 1995 nižšia oproti priemernej mzde všetkých pracovníkov národného hospodárstva o 990 korún, v roku 1997 to bolo už o 1347 korún. Tento rozdiel je najvyšší v období rokov 1994-1997.¹⁶ Vážnejšia je situácia v oblasti prevádzkových nákladov. Situáciu sťažuje viazanie prostriedkov.

Školy s právnou subjektivitou ako rozpočtové organizácie dostávajú finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu prostredníctvom krajských a okresných úradov. Potom o nich rozhoduje riaditeľ, ktorý zostavuje rozpočet školy. V škole s právnou subjektivitou nemajú učitelia len z pozície štatútu školy vyššie platy. No aj tu sa otvárajú možnosti iným školám nedostupne. Napríklad keď je učiteľ práceneschopný, prostriedky zdravotných poisťovní prichádzajú do školy s právnou subjektivitou. V opačnom prípade sa sústreďujú na okresných úradoch a odtiaľ sa prerozdeľujú podľa potrieb regiónu

Pred kolapsom školstvo zatiaľ zachraňujú mimorozpočtové zdroje, ktoré školy získavajú od sponzorov a limity čerpania pridelených prostriedkov, ktoré určuje ministerstvo financií na celý rok.. V oblasti kapitálových výdavkov pôvodný rozpočet 1 mld. korún bol na 720 mil. Sk, z čoho pre novovznikajúce VŠ bolo účelovo viazaných 220 mil. Sk¹⁷. Nezostali financie na riešenie havarijných stavov. Slovenským základným a stredným školám podľa analýzy chyba približne miliarda korún. Objavili sa signály od hygienikov, že z hygienických dôvodov by mohli niektoré školy zatvoriť. Nedostatok finančných prostriedkov na mzdy na ZS a SS je záležitosťou prednostov krajských a okresných úradov, ktorí si financie nesprávne nárokovali.

Investície do vysokoškolského vzdelania jednotlivcov sú vynikajúcim personálnym vkladom s návratnosťou medzi 11 % až 14 %. Takmer každý absolvent vysokej školy na Slovensku nájde zamestnanie. Z celkového počtu 346 759 nezamestnaných na Slovensku v decembri 1997, bolo iba 1010 absolventov vysokých škôl, teda len 0,3 %¹⁸. Počet prijímaných na vysoké školy stúpol takmer o 40 %, percento akademicky vzdelaného obyvateľstva z ekonomicky aktívneho napriek tomu klesá. Ešte pred štyrmi rokmi to bolo 11,6 %, v roku 1997 už iba okolo desať percent. V podiele výdavkov na vysoké školy je Slovensko z 24 európskych krajín na 22 mieste.¹⁹ Výdavky na vedu a vysoké školstvo tvorili v roku 1997 menší podiel hrubého domáceho produktu ako v

¹⁴ Bútora a kol.: Slovensko 1997, Súhrnná správa o stave spoločnosti a trendoch na rok 1998, inštitút pre verejné otázky, Bratislava 1998, str. 587

¹⁵ Chudobne školstvo, aj spoločnosť HN 20.08.1998

¹⁶ Bútora a kol.: Slovensko 1997, Súhrnná správa o stave spoločnosti a trendoch na rok 1998, inštitút pre verejné otázky, Bratislava 1998, str.592

¹⁷ Vysoké školy sú v situácii, hrozíacej katastrofou, SME 23.3.1998

¹⁸ Trend, 28.3.1998

¹⁹ Hospodárske noviny 20.08.1998

Rumunsku. U nás to bolo 2,5 percenta, v Rumunsku 4 percentá a v Čechách 7,2, v Slovinsku 7,5 % percenta²⁰. Slovensko má tento parameter najhorší zo všetkých krajín kandidujúcich do EÚ.

Podľa zákona o vysokých školách²¹ ekonomické zabezpečenie vysokých škôl a fakúlt je zabezpečené zo štátneho rozpočtu. Rozpočet slovenských vysokých škôl na rok je 1998 nepokrýva ani vyše šesťpercentnú inflácie za minulý rok. Vzhľadom na infláciu vysoké školy v porovnaní s rokmi 1991 a 1992 reálne hospodária s tretinovým rozpočtom. Vysoké školy sú zaťažené dlhmi. Inovačný dlh (prostriedky nevyhnutne na rekonštrukciu priestorov, obnovu prístrojového a materiálneho vybavenia) predstavuje takmer štyri miliardy korún.

Aj keď sa platy vysokoškolských pracovníkov postupne zvyšujú - z 8305 Sk v roku 1994 na 12 614 Sk v roku 1997 - priemerná mesačná nominálna mzda v prvom polroku 1997 bola v energetike 13 146 Sk a v peňažníctve 17 056 Sk. Priemerná mzda v školstve bola 7294 Sk. Zo 48 sledovaných povolání sa školstvo nachádza v platovom ohodnotení na 38. mieste²²

Dnešných 18, resp. už 21 slovenských univerzít je takmer zanedbateľných z počtu približne 12.000 univerzít vo svete. Finančné prostriedky postačia iba na zachovanie prevádzky, o zvyšovaní úrovne a dobudovaní špičkových odborných pracovísk sa hovoriť nedá vôbec. Kvalita a úroveň vysokého školstva je priamo úmerná kvalite pedagógov. Odchádzajú najlepší a najperspektívnejší mladi pracovníci. Stredná a staršia generácia docentov a profesorov je z roka na rok staršia. Vedecká činnosť naráža na nedostatok peňazí, nie sú prostriedky ani pre základné vedecké expertízne posúdenia najelementárnejších často krízových potrieb spoločnosti. Vysoké školy si môžu objednať už len zlomok základných vedeckých časopisov. Vybavenie laboratórií je nefunkčné, podobne aj informačné siete. Tieto problémy sa odrážajú v pedagogickej činnosti. Sú obavy o úroveň diplomových, rigorózných a dizertačných prác.

Určítym pokusom o riešenie situácie vysokých škôl je uznesenia vlády z 28. októbra 1997, ktoré bolo schválené na základe rokovania rektorov vysokých škôl a vlády vo Zvolene v roku 1997. Na jeho základe bola vypracovaná koncepcia ďalšieho rozvoja vysokého školstva do roku 2005 s výhľadom do roku 2015. Cieľom je, aby Slovensko v tejto oblasti dosiahlo "10. miesto, optimálne 5. miesto vo svete". Z nej sa však bude dať vychádzať až pri tvorbe rozpočtov na ďalšie roky.

Postavenie učiteľa

Postavenie učiteľa vo vzdelávacom procese je určené jeho funkciou sprostredkovateľa bohatstva ľudského poznania a kultúry. Vzdelávanie uskutočňuje ako komunikáciu medzi osobami a je v tomto procese nepostrádateľný. Charakter učiteľovej práce, ktorého základom je kontakt so žiakom, tvárou v tvár ostáva nezmenený aj keď sa mení obsah komunikovaného i charakter vzťahu, ktorý sa medzi učiteľom a žiakom vytvára.

Spoločenské, hospodárske a politické zmeny ovplyvňujú i prácu učiteľa. Transformácia vzdelávacieho systému zasahuje najmä všetky oblasti viažuce sa na výkon učiteľovej práce: Učiteľ v procese vzdelávania plní vo vzťahu k žiakovi niekoľko funkcií súčasne. Najvýznamnejšími sú: mediačná, formatívna, líderská

Doterajší model učiteľskej kariéry prispel k stabilizácii učiteľstva ako osobitnej sociálnej a profesijnej skupiny odborníkov na výchovu a vzdelávanie. Zároveň vyvolal niekoľko ťažko riešiteľných problémov. Viedol k strate záujmu mužskej časti populácie o učiteľské povolania. Mobilita medzi školstvom a ostatnými odvetviami spoločenskej praxe je otvorená len smerom von zo školstva. To vyvoláva chronický nedostatok učiteľov a tým aj nízke nároky na kvalitu ich práce. Feminizácia školstva prináša so sebou aj viazanosť učiteľa na jednu školu. Zmeny pracoviska vo

²⁰ SME, 1.7.1998

²¹ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 30/1997 Z.z. - úplné znenie zákona č. zo 4. mája 1990 č. 172/1990 Zb. o vysokých školách, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 41/1994 Z.z. a zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 324/1996 Z.z.

²² Trend, 28.3.1998

vnútri rezortu sú minimalizované, čím sa jednak blokuje výmena skúseností a jednak vytvára v učiteľských kolektívoch ponorkový fenomén.

Keď sa diskutuje o postavení učiteľa v spoločnosti, často sa hovorí o statuse povolania zaručeného zákonom. Druhým aspektom postavenia učiteľa je výška jeho mzdového ohodnotenia v porovnaní s pracovníkmi, ktorí majú približne rovnakú úroveň kvalifikácie a pracujú v iných odvetviach verejných služieb. Ale postavenie učiteľa v spoločnosti závisí aj od toho, akú hodnotu prikladá spoločnosť vzdelaniu, od statusu školy, na ktorej učiteľ pôsobí, od verejne uznaného stupňa kvalifikácie v podobe titulov a kvalifikačných stupňov, od výsledkov jeho vlastnej práce a v neposlednej miere i od toho, aké poslanie učiteľ plní voči komunite, v ktorej pôsobí. Súčasný systém organizácie vzdelávania nedáva veľa možností, aby bolo možné porovnať výsledky práce učiteľa s výsledkami jeho kolegov. Hodnotenie statusu školy sa dnes uskutočňuje najmä prostredníctvom úspechov v súťažiach, ktoré ich žiaci absolvujú a úspechmi žiakov pri postupe na vyššie formy štúdia.

Odborná aj etická spôsobilosť učiteľov už mnoho rokov povážlivo (ak nie dokonca radom geometrickým) klesá. Korene to má už pri ich príprave na budúce kantorovanie, ktoré v ich myšliach a srdciach rok čo rok stráca hodnotu. Súčasne narastá veková priepasť medzi pedagogickými pracovníkmi - na školách sú buď veľmi mladí vo veku približne 25 rokov a potom starší, zväčša nad 50 rokov. Materiálne i finančné zabezpečenie je nedostatočné. Platy učiteľov sú v súčasnosti existujúcim právnym predpisom viac-menej stanovené ako platy rovnostárske, s minimálnou možnosťou diferencovaného prístupu k finančnému hodnoteniu učiteľa.

Klesá prestíž učiteľského povolania. Najväčšie rezervy sú v príprave učiteľov. Nie je jasné, kto bude zabezpečovať vzdelávanie v najbližších rokoch, keďže z celkového počtu študentov pedagogických fakúlt iba 25 % chce zostať vo výkone tohto povolania. V školách už teraz pociťujú akútny nedostatok pedagógov, a preto musia oslovovať učiteľov na dôchodku, aby vypomohli pri výučbe. Okrem toho sa v poslednom období začali objavovať u učiteľov neurózy, spôsobené rastom agresivity u detí a mládeže. Preto je výkon tohto povolania ťažší, neustále klesá počet detí v materských školách. Okrem vzdelávania treba dbať aj na výchovu, pretože niektoré vlastnosti ako pracovitosť, disciplinovanosť alebo presnosť sa získavajú práve výchovou.

Ďalšie vzdelávanie učiteľov

Informačné technológie, rýchla doprava, vývoj stále nových technológií kladú enormné nároky na prispôsobivosť jednotlivca k rýchlo sa meniacim podmienkam na trhu pracovných príležitostí. Vývoj a premena kladú dodatočné nároky na udržanie konkurencieschopnosti tak celej spoločnosti, ako aj jednotlivcov aj vo veľmi vyspelých krajinách. Práve preto na výchovu a vzdelávanie sa už nepozera ako na priamočiary systém, na začiatku ktorého je žiak prvého ročníka základnej školy a na konci absolvent pripravený nastúpiť do pracovného procesu a uplatňovať dlhší čas raz získanú kvalifikáciu. Na výchovu a vzdelávanie sa pozerá skôr ako na vývojovú špirálu, jednotlivé segmenty ktorej znamenajú vynútené zmeny vzdelanosti jednotlivca pod tlakom zmien v spoločnosti a svete.

Premena vzdelávania na celoživotný nie je cieľom, je faktom. Doposiaľ však jednotlivec vo väčšine prípadov nebol plánovito a cieľavedome pripravovaný na kontinuálne poznávanie a prispôsobovanie úrovne svojej vzdelanosti meniacim sa podmienkam. Ani štát v najširšom zmysle slova nebol pripravený asistovať jednotlivcovi v týchto otázkach. Doba starnutia a často i praktickej uplatniteľnosti poznatkov a zručností sa stále skraca a preto bežne je doba uplatňovania predtým využitelných poznatkov menšia ako niekoľko rokov. Veľmi často už absolvent školy nedostane šancu uplatniť to, čo sa naučil v škole.

Problematika ďalšieho vzdelávania pedagogických pracovníkov úzko súvisí so spoločenským statusom učiteľov. Vzťah ďalšieho vzdelávania učiteľa a jeho postavenia v spoločnosti pred rokom 1989 bol kontroverzný: na jednej strane existoval a aj pomerne dobre

fungoval ucelený systém ďalšieho vzdelávania učiteľov, na druhej strane spoločenské a sociálne postavenie učiteľov bolo nízke, v rozpore s politickými deklaráciami. Táto kontroverzia bola len zdanlivá. Totalitný politický systém potreboval ideologicky vplývať na učiteľov, ktorí boli v praxi de facto realizovateľmi štátnej ideológie v školskom systéme, a preto potreboval dobre fungujúci systém ich ovplyvňovania aj po absolvovaní učiteľskej prípravy. Na druhej strane nízky status i finančné ohodnotenie umožňovali štátu vytvárať medzi učiteľmi prostredie strachu a "vydierateľnosti".

V oblasti ďalšieho vzdelávania učiteľov bolo badať neujasnenosť celkovej filozofie ďalšieho vzdelávania ako systému celoživotného vzdelávania. Tieto vývinové tendencie sa prejavovali jednak vo všeobecnosti v celom systéme vzdelávania, jednak mali svoje konkrétne prejavy v oblasti pedagogického riadenia a metodického usmerňovania i systéme ďalšieho vzdelávania učiteľov. Pred rokom 1989 existovala v SR celoštátne prepracovaná, centrálna riadená a ideologicky ovplyvňovaná sieť zariadení ĎVU - počnúc činnosťou predmetových komisií a metodických združení v školách, cez okresné a krajské pedagogické ústavy až po Ústredný ústav vzdelávania učiteľov. Systém bol obsahovo podporený Vyhláškou o ďalšom vzdelávaní učiteľov, ktorá zostala v platnosti v podstate až do roku 1995. Po novembri 1989, najmä v priebehu roku 1990 dochádza k likvidácii celého systému. V mnohých školách sa negatíva prejavovali dokonca aj v rušení metodických združení a predmetových komisií. Dehonestácii ďalšieho vzdelávania dochádza v celej spoločnosti, čo sa prejavuje zaníkaním útvarov vzdelávania v podnikoch, závodoch a inštitúciách výrobnéj i nevýrobnéj sféry. Tieto trendy však neboli dlhodobé.

To sa prejavovalo v improvizácii pri príprave jednotlivých krokov, pričom ako prioritné sa javilo vypracovanie vyhlášky o ďalšom vzdelávaní učiteľov ako rezortnej legislatívnej normy. Pritom neexistovali strategické zámery ani koncepcia. Absencia celoštátnej univerzálnej legislatívnej normy, ktorou by mal byť zákon o ďalšom, resp. celoživotnom vzdelávaní, vytvárala pri snahách o tvorbu rezortnej legislatívnej normy nebezpečie nekordinovanosti a neprepojenosti. Na tieto problémy upozorňovali viacerí odborníci aj v súvislosti s prípravou Národného programu výchovy a vzdelávania: "Doterajší systém ďalšieho vzdelávania učiteľov prežíva bez zásadnejších koncepcných zámerov, príslušnej legislatívnej normy, zapojenia širokej škály inštitúcií formálneho i neformálneho priebežného, postgraduálneho a celoživotného vzdelávania, bez prepojenia profesionálneho vzostupu pedagóga s platovým postupom."²³

Napriek tomu ďalšie vzdelávanie učiteľov po počiatocnom útlme začínalo fungovať. Metodické centrá, metodické oddelenia školských správ i Ústredné metodické centrum každoročne realizovali množstvo vzdelávacích podujatí, objavovali sa inovačné a netradičné vzdelávacie programy, rástla spolupráca i kontakty so vzdelávacími inštitúciami v zahraničí. Rozvoj ďalšieho vzdelávania učiteľov bol jednoznačne podmienený zmenami, ktorými prechádzal vzdelávací systém - vo svojej obsahovej i didakticko-metodickej zložke. Transformácia vzdelávania, vytváranie demokratického a pluralitného systému aj v rámci štruktúry škôl (právna subjektivita, cirkevné a súkromné školy), koncepcná prestavba obsahu jednotlivých predmetov, alternatívne pedagogické programy, experimenty didaktického i metodického charakteru, inovácia učebnicového fondu - to všetko vytváralo tlak na tvorbu a realizáciu rôznych typov vzdelávacích programov. Súčasne s tým sa postupne aj u učiteľov začína prejavovať tendencia potreby celoživotného vzdelávania ako základnej a nevyhnutnej podmienky profesionálneho rastu, ale aj uspokojovania kultúrnych a sociálnych potrieb osobnosti učiteľa.

Problematiku ďalšieho vzdelávania učiteľov mali riešiť Vyhláška MŠ SR č. 41/1996 Z.z. o odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických pracovníkov a najmä Vyhláška MŠ SR č. 42/1996 Z.z. o ďalšom vzdelávaní pedagogických pracovníkov. Základná filozofia vyhlášky o ďalšom vzdelávaní nezohľadňuje pod gestorstvom Ministerstva školstva a vedy SR spracovaný a v

²³ Matúšová, S.: Témy k materiálu Učiteľ pre Národný program výchovy a vzdelávania - Konštantín II., Pedagogické spektrum, august 1994, roč. III., ŠPÚ, Bratislava, str.14

tej dobe posudzovaný návrh zásad Zákona o ďalšom vzdelávaní dospelých, ktorý ako základná legislatívna norma definuje ústavné právo občana SR na celoživotné vzdelávanie.

Pozitívne vývinové tendencie, badaťné v rezorte školstva sa prejavovali aj v nazeraní na celoživotné vzdelávanie v celospoločenskom kontexte. Konštitovala sa Asociácia inštitúcií vzdelávania dospelých, ktorá združuje vzdelávacie inštitúcie štátne, podnikové, súkromné i rezortné. Postupne sa štylizujú požiadavky a fungovanie celoživotného vzdelávania v nových ekonomicko-sociálnych podmienkach. Je zrejmé, že aj v oblasti ďalšieho vzdelávania musí nevyhnutne pôsobiť trh - systém musí byť postavený na princípe ponuky a dopytu. Konštatuje sa, že systém ďalšieho vzdelávania musí byť dynamický, s tanečiami nepretržitej inovácie obsahu foriem i metód, pričom jeho cieľom je rozvoj kvalifikačného a vedomostného potenciálu i rast kvality ľudského činiteľa.²⁴ “Z hľadiska organizačnej štruktúry musí byť systém vzdelávania dospelých pluralitný pri zachovaní vnútornej horizontálnej i vertikálnej previazanosti so školským vzdelávacím systémom, s uplatnením výraznejšej požiadavky diferenciacie a individualizácie vzdelávania jednotlivých socioprofesionálnych skupín i jednotlivcov.”²⁵

²⁴ Kalnický, J.: Vzdelávanie dospelých v ČSFR - súčasný stav, problémy a východiská, Informačný bulletin AIVD v SR, 4/1993,, AIVD, Bratislava, str. 18-27

²⁵ Tamtiež, str. 25

3. STREDNÉ ŠKOLY

3.1 Gymnázia

a. štátne

	Počet škôl	tried	žiakov
s vyučovacím jazykom slovenským	122	2 052	64 656
s vyučovacím jazykom maďarským pod spoločnou správou 1)	11 8	151	4 318
s vyučovacím jazykom ukrajinským	1	4	76
SPOLU v SR	152	2 207	69 050

Žiaci podľa národnosti v G:

celkový počet žiakov v G	69 050
z toho štátna príslušnosť SR	68 934
národnosť slovenská	62 869
česká, morav., sliezka	263
maďarská	5 461
ukrajinská	146
rusínska	77
poľská	16
nemecká	26
rómska	2
iná	74
cudzinci vrátane z ČR	116

b) súkromné

	Počet škôl	tried	žiakov
s vyučovacím jazykom slovenským	13	77	1 898
s vyučovacím jazykom maďarským	1	8	186
s vyučovacím jazykom bulharským	1	4	32
SPOLU v SR	15	89	2 116

c) cirkevné

	Počet škôl	tried	žiakov
s vyučovacím jazykom slovenským	26	276	8 671
s bilingválnym vyučovaním anglic. jazyka	3		
s vyučovacím jazykom maďarským	2	11	279
SPOLU v SR	31	287	8 950

3.2 Stredné odborné školy

a. štátne

	Počet škôl	tried	žiakov
s vyučovacím jazykom slovenským	286	3 206	98 131
z toho: Stredná umelecká škola (Konzervatórium pre Rómov)	1	5	93
s vyučovacím jazykom maďarským pod spoločnou správou 1)	5 15	140	4 075
SPOLU v SR	306	3 346	102 206

zdravotnícke 6)

	Počet škôl	tried	žiakov
s vyučovacím jazykom slovenským	22	270	7 681
s vyučovacím jazykom maďarským pod spoločnou správou 1)	- 3	13	387
s vyučovacím jazykom ukrajinským pod spoločnou správou 2)	- 1	4	67
SPOLU v SR	26	287	8 135

Žiaci podľa národnosti v SOŠ:

		zdravotnícke
celkový počet žiakov v SOŠ	102 206	8 135
z toho štátna príslušnosť SR	102 140	8 133
národnosť slovenská	95 139	7 393
česká, morav., sliezka	235	24
maďarská	6 513	617
ukrajinská	131	72
rusínska	46	16
poľská	19	2
nemecká	18	1
rómska	8	-
iná	31	8
cudzinci vrátane z ČR	66	2

b) súkromné

	Počet škôl	tried	žiakov
s vyučovacím jazykom slovenským	20	153	3 683
s vyučovacím jazykom maďarským pod spoločnou správou 1)	- 2	14	448
SPOLU v SR	22	167	4 131

a) cirkevné

	Počet škôl	tried	žiakov
SPOLU v SR	4	33	892

4. Stredné odborné učilištia a učilištia

a. štátne

	Počet škôl	tried	žiakov
s vyučovacím jazykom slovenským	301	4 432	113 780
s vyučovacím jazykom maďarským pod spoločnou správou 1)	3 24	48 341	1 266 7 921
SPOLU v SR	301	4 432	122 967

Žiaci podľa národnosti v SOU a U:

celkový počet žiakov v SOU a U	122 967
z toho štátna príslušnosť SR	122 912
národnosť slovenská	112 286
česká, morav., sliezka	298
maďarská	9 965
ukrajinská	164
rusínska	39
poľská	4
nemecká	10
rómska	104
iná	42
cudzinci vrátane z ČR	55

b. súkromné

	Počet škôl	tried	žiakov
s vyučovacím jazykom slovenským	8	78	1 590
s vyučovacím jazykom maďarským pod spoločnou správou 1)	3 2	45 17	947 330
SPOLU v SR	13	140	2 867

c. cirkevné

	Počet škôl	tried	žiakov
SPOLU v SR	5	37	964

PROJEKCIA VÝVOJA OBYVATEĽSTVA SR V ROKOCH 1996 -2005

VEKOVÁ SKUPINA 15 - 29 ROKOV

ROK	*Va- riant	15 -19			20 - 24			25 - 29			**Obyv. spolu
		Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	
1996	V	238 919	229 937	468 856	230 566	222 944	453 510	189 190	182 910	372 100	5 381 429
	N	238 923	229 929	468 852	230 544	222 934	453 478	189 150	182 870	372 020	5 378 449
1997	V	235 806	226 956	462 762	237 045	228 353	465 398	194 980	188 902	383 882	5 394 697
	N	235 810	226 940	462 750	237 006	228 330	465 336	194 898	188 831	383 729	5 387 757
1998	V	232 642	223 227	455 869	240 807	232 013	472 820	203 607	197 486	401 093	5 406 804
	N	232 646	223 204	455 850	240 756	231 979	472 735	203 489	197 386	400 875	5 395 826

Prameň: Štatistický úrad SR

Poznámky: *: Projekcia je vo dvoch variantoch. V = vysoký variant; N = nízky variant

** : Údaje sa týkajú všetkých obyvateľov SR

OBYVATEĽSTVO NAD 15 ROKOV PODĽA NAJVIŠŠIE DOSIAHNUTÉHO VZDELANIA (V %)

Vzdelanie	1961	1970	1980	1990
základné	85,5	61,1	51,8	38,3
učňovské	x	19,3	20,7	25,3
odborné	3,7	2,6	2,6	2,8
stredoškolské	6,9	12,9	18,0	24,3
vysokoškolské	106	3,0	5,2	7,7
bez vzdelania	1,5	0,9	0,7	0,6

Prameň: Ekonomický ústav SAV: Dlhodobá stratégia ekonomického rozvoja slovenskej republiky

VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA STARŠIEHO AKO 15 ROKOV

ROK	V Z D E L A N I E						koeficient vzdel.úrovne
	Základné	%	Stredné	%	Vysokoškolské	%	
1970*	2 092,3	63,4	1 108,8	33,6	99,0	3,0	1,408
1980*	1 974,5	53,5	1 524,3	41,3	190,3	5,2	1,538
1990*	1 593,8	39,9	2 093,1	52,4	307,6	7,7	1,709**
1995	1 475,9	35,6	2 339,0	56,4	335,5	8,0	1,756

Prameň: Ústav informácií a prognóz školstva, mládeže a telovýchovy: Prognóza výkonových ukazovateľov školstva SR do roku 2015, Bratislava 1995

TABUĽKA č.:

PROJEKCIA VÝVOJA OBYVATEĽSTVA SR V ROKOCH 1996 -2005
VEKOVÁ SKUPINA 15 - 29 ROKOV

ROK	*Va- riant	15 -19			20 - 24			25 - 29			**Obyv. spolu
		Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	
1996	V	238 919	229 937	468 856	230 566	222 944	453 510	189 190	182 910	372 100	5 381 429
	N	238 923	229 929	468 852	230 544	222 934	453 478	189 150	182 870	372 020	5 378 449
1997	V	235 806	226 956	462 762	237 045	228 353	465 398	194 980	188 902	383 882	5 394 697
	N	235 810	226 940	462 750	237 006	228 330	465 336	194 898	188 831	383 729	5 387 757
1998	V	232 642	223 227	455 869	240 807	232 013	472 820	203 607	197 486	401 093	5 406 804
	N	232 646	223 204	455 850	240 756	231 979	472 735	203 489	197 386	400 875	5 395 826

Prameň: Štatistický úrad SR

Poznámky: *: Projekcia je vo dvoch variantoch. V = vysoký variant; N = nízky variant

** : Údaje sa týkajú všetkých obyvateľov SR

TABUĽKA Č.:

**OBYVATEĽSTVO NAD 15 ROKOV PODĽA NAJVYŠŠIE DOSIAHNUTÉHO
VZDELANIA (V %)**

Vzdelanie	1961	1970	1980	1990
základné	85,5	61,1	51,8	38,3
učňovské	x	19,3	20,7	25,3
odborné	3,7	2,6	2,6	2,8
stredoškolské	6,9	12,9	18,0	24,3
vysokoškolské	106	3,0	5,2	7,7
bez vzdelania	1,5	0,9	0,7	0,6

Prameň: Ekonomický ústav SAV: Dlhodobá stratégia ekonomického rozvoja slovenskej republiky

Vývoj počtu detí, žiakov a študentov na rôznych typoch škôl od roku 1990 a prognóza do roku 2005

rok	deti v materských školách	žiaci na základných školách	žiaci na gymnáziách	žiaci na stredných odborných školách	žiaci na stredných odborných učilištiach	študenti na vysokých školách
1990	216 336	721 687	55 336	87 149	149 981	52 669
1991	188 821	716 416	59 172	95 195	143 282	52 430
1992	188 502	704 119	63 522	103 793	139 408	55 564
1993	183 972	690 189	68 006	111 664	138 465	58 843
1994	174 436	675 813	72 072	117 145	138 173	66 900
1995	161 697	661 082	76 380	119 853	139 688	72 525
1996	160 653	655 921	79 369	122 486	142 611	81 469
1997	156 124	645 793	81 710	124 691	144 616	87 033
1998	155 405	632 685	83 489	126 457	144 945	90 229
1999	157 265	622 536	85 171	127 832	145 107	92 025

Evidovanie nezamestnaní v úradoch práce SR podľa päťročných vekových skupín

Dátum zist'	Osoby	do 19	20 - 24	25 - 29
-------------	-------	-------	---------	---------

Evidovanie nezamestnaní

Muži a ženy spolu

31.12.91	301 951	16,3	14,7	16,2
31.12.92	260 274	18,6	15,3	14,7
31.12.93	368 095	17,0	15,9	14,3
31.12.94	371 481	16,3	15,1	13,9
31.12.95	333 291	16,1	14,4	13,1
31.12.96	329 749	16,3	15,0	12,4

Ženy

31.12.91	157 083	16,5	13,6	16,2
31.12.92	130 412	17,2	13,9	15,3
31.12.93	174 953	15,9	13,1	15,4
31.12.94	181 417	14,0	12,3	15,5
31.12.95	171 620	14,0	12,2	14,4
31.12.96	173 212	14,5	12,7	13,6

Evidovanie nezamestnaní v rekvalifikácii

Muži a ženy spolu

31.12.91	2 327	23,2	18,5	16,2
31.12.92	7 554	24,2	21,0	16,6

31.12.93	3 194	26,7	19,3	14,9
31.12.94	2 927	27,5	19,2	14,0
31.12.95	3 751	25,1	19,3	16,7
31.12.96	3 156	32,8	19,6	13,0

Ženy

31.12.91	1 416	23,2	18,4	16,2
31.12.92	4 828	25,6	23,0	17,6
31.12.93	2 006	26,5	16,2	15,3
31.12.94	2 094	25,9	17,3	14,8
31.12.95	2 661	24,3	17,6	17,2
31.12.96	2 339	30,6	17,9	14,4

TABUĽKA Č.:

ZAMESTNANOSŤ PODĽA VZDELANOSTNEJ ŠTRUKTÚRY

ROK	VZDELANIE v %																SPOLU v tis.osobách	
	ZÁKLADNÉ		STREDNĚ										VYSOKO- ŠKOLSKÉ		NEUKONČENÉ A BEZ VZDELANIA			
			BEZ MATURITY				S MATURITOU											
			Učňovské		Stredné		Učňovské		Všeobecné- gymn.		Stredné odborné							
zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	
1991		26,2		18,9		16,6		7,6		5,7		15,4*		5,8		3,8		301951
1992		33,6		18,0		16,7		7,3		4,3		12,6		3,2		4,3		260274
1993	13,2	33,1	31,9	18,6	8,6	19,6	3,1	7,3	4,1	3,7	26,1	12,0	13,0	2,6	0,1	3,1	2195,5	368095
1994	11,6	34,9	32,6	17,8	7,6	19,8	2,9	6,9	4,2	3,6	28,2	11,8	12,9	2,2	0,1	3,0	2176,9	371481
1995	11,0	36,2	33,1	16,8	7,3	19,8	3,2	6,4	4,2	3,8	28,8	12,08	12,4	2,1	0,1	2,9	2217,9	333291
1996	10,6	35,4	32,2	23,0	7,0	11,6	3,5	6,6	4,8	4,2	30,6	13,08	11,3	2,1	0,0	4,1	2276,8	329749

Zamestnaní: je uvedené % z celkového počtu zamestnaných

Nezamestnaní: je uvedené % z celkového počtu evidovaných nezamestnaných

Prameň: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

TABUĽKA č.:

ZAMESTNANOSŤ VEKOVEJ SKUPINY 15 - 29 ROČNÝCH

ROK	UKAZOVATEĽ	hodnota	Spolu	15-19.roční	20-24 roční	25-29 roční
1993	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	2501,1	137,8	297,5	341,8
		%	100,0	5,5	11,9	13,7
	Zamestnaní v priemerných ročných údajoch	počet v tis.	2195,5	79,5	244,1	294,2
		%	100,0	3,6	11,1	13,4
	Miera ekonomickej aktivity	%	62,1	29,6	77,8	89,8
	1994	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	2510,6	126,1	306,1
%			100,0	5,0	11,9	13,7
Zamestnaní v priemerných ročných údajoch		počet v tis.	2176,9	69,0	250,4	291,5
		%	100,0	3,2	11,5	13,4
Miera ekonomickej aktivity		%	61,7	26,8	77,4	90,6
1995		Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	2542,4	116,4	323,0
	%		100,0	4,6	12,7	13,1
	Zamestnaní v priemerných ročných údajoch	počet v tis.	2217,9	66,4	269,9	281,6
		%	100,0	3,0	12,2	12,7
	Miera ekonomickej aktivity	%	61,6	24,4	76,9	90,1
	1996	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	2554,4	105,6	332,2
%			100,0	4,1	13,0	13,0
Zamestnaní v priemerných ročných údajoch		počet v tis.	2276,8	62,1	289,1	290,4
		%	100,0	2,7	12,7	12,8
Miera ekonomickej aktivity		%	61,4	22,2	76,8	90,0

Prameň: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

TABULKA Č.:

ŠTUDENTI A ABSOLVENTI STREDNÝCH A VYSOKÝCH ŠKÔL

Druh školy	Ukazovateľ	1992/1993	1993/1994	1994/1995	1995/1996	1996/1997	1997/1998
Gymnázia	Študenti spolu	X	68 004	72 072	76 380	79 336	80 116
	- z toho dievčatá	X	41 070	24 958	44 507	45 413	48 569
	počet absolventov		13 763	15 292	16 216	15 988	X
	- z toho dievčatá		8 159	9 335	9 290	9 551	X
Stredné odborné školy	Študenti spolu	X	97 427	104 703	109 204	112 131	107 229
	- z toho dievčatá	X	58 069	62 643	65 438	66 717	63 379
	počet absolventov		18 974	25 728	27 907	26 851	X
	- z toho dievčatá		12 181	16 886	19 154	16 392	X
Stredné zdravotné školy	Študenti spolu	X	14 237	12 442	10 649	9 802	9 452
	- z toho dievčatá	X	13 269	11 478	9 698	8 849	8 422
	počet absolventov		3 340	4 486	4 647	3 603	X
	- z toho dievčatá		3 260	4 151	4 289	3 291	X
Stredné učňovské školy	Študenti spolu	X	150 001	138 592	140 068	112 131	107 229
	- z toho dievčatá	X	48 709	51 150	52 518	66 717	63 379
	počet absolventov		13 232	13 327	6 995	25 325	X
	- z toho dievčatá		4 739	4 299	2 133	15 542	X
Vysoké školy	Študenti spolu	X	58 843	66 900	72 525	78 045	
	- z toho dievčatá	X	27 992	32 067	34 632	37 264	
	počet absolventov		8 284	6 481	9 304	10 118	X
	- z toho dievčatá		4 359	3 333	4 760	5 153	X
SPOLU	Študenti spolu	X					
	- z toho dievčatá	X					
	počet absolventov						X
	- z toho dievčatá						X

Prameň: Separát štatistickej ročenky školstva SR

TABUĽKA Č.:

PROGNÓZA POČTU ŠTUDENTOV A ABSOLVENTOV ZÁKLADNÝCH, STREDNÝCH A VYSOKÝCH ŠKÔL

ROK	Základné školy		Gymnázia		Stredné odborné školy		Stredné odborné učilišťa		Vysoké školy		SPOLU	
	Žiaci spolu	Končiaci žiaci	Žiaci spolu	Absolventi	Žiaci spolu	Absolventi	Žiaci spolu	Absolventi	Študenti spolu	Absolventi	Študenti	Absolventi
1970	758 748	98 726	42 949	11 173	83 037	16 670	109 471	33 508	39 755	4 729	1 033 960	164 186
1975	696 232	82 930	51 709	13 193	79 174	19 903	119 366	40 439	47 682	7 985	994 163	164 450
1980	669 960	84 481	53 891	12 603	85 953	21 700	137 712	39 061	56 640	9 787	1 004 156	167 632
1985	721 269	75 189	44 711	12 613	77 542	20 473	138 260	43 595	49 469	10 988	1 031 251	162 858
1989	724 248	89 201	50 880	10 342	80 483	18 726	155 240	42 898	51 306	9 321	1 062 157	170 488
1990	721 687	90 432	55 336	11 422	87 082	18 281	149 981	45 105	52 669	7 913	1 066 755	173 153
1991	716 416	90 520	59 172	12 419	95 195	19 888	143 282	50 338	52 430	8 961	1 066 495	182 126
1992	704 119	91 928	63 522	12 996	103 793	20 726	139 408	44 567	55 564	8 828	1 066 406	179 015
1993	690 189	91 110	69 004	13 717	111 664	21 662	138 465	57 538	58 843	8 824	1 068 165	192 851
1994	675 813	88 339	72 072	15 279	117 145	24 583	138 173	41 729	66 900	6 841	1 070 103	176 771
1995	666 296	83 565	75 664	15 797	120 799	28 034	138 370	41 993	74 078	9 383	1 075 207	178 772
1996	655 921	84 226	77 946	17 446	121 959	30 619	137 300	42 133	81 469	9 225	1 074 595	183 679
1997	645 793	84 173	79 642	18 365	122 770	31 056	134 986	42 258	87 033	11 206	1 070 224	187 058
1998	632 685	84 477	80 842	19 101	123 224	31 360	134 840	38 815	90 0229	12 665	1 061 620	186 418

Premeň: Ústav informácií a prognóz školstva, mládeže a telovýchovy

TABUĽKA č.:

ŠTUDENTI STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKÔL PODĽA ODBOROV

Študijné odbory	1992/1993		1993/1994		1994/1995		1995/1996		1996/1997		1997/1998	
	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá
priemyselné			43 330	59 404	44 832	16 630	45 894	17 353	46 570	17 380	44 259	15 440
ekonomické			25 879	20 156	30 479	22 869	34 166	25 540	372 26	27 349	37 425	27 514
poľnohospodárske			10 386	5 676	9 846	5 305	9 466	5 001	9 472	5 018	8 738	4 631
lesnícke			889	26	880	33	857	42	870	52	847	50
knihovnícke			531	480	522	465	522	457	516	445	502	414
pedagogické			2 957	2 802	2 832	2 669	2 759	2 580	2 899	2 698	2 926	2 733
konzervatóriá			1 2679	691	1 386	742	1 460	785	1 564	846	1 630	895
dievčen. odb.školy			12 164	12 164	13 930	13 930	14 080	14 080	12 991	12 991	10 902	10 902
SPOLU			97 427	58 069	104703	62 635	109204	65 438	110131	66 756	107229	63 379

Prameň: Separát štatistickej ročenky školstva SR

TABUĽKA Č.:

ZAMESTNANOSŤ PODĽA VZDELANOSTNEJ ŠTRUKTÚRY

ROK	VZDELANIE v %																SPOLU v tis.osobách	
	ZÁKLADNÉ		STREDNÉ										VYSOKO- ŠKOLSKÉ		NEUKONČENÉ A BEZ VZDELANIA			
			BEZ MATURITY				S MATURITOU											
			Učňovské		Stredné		Učňovské		Všeobecné- gymn.		Stredné odborné							
zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	zam.	nezam.	
1991		26,2		18,9		16,6		7,6		5,7		15,4*		5,8		3,8		301951
1992		33,6		18,0		16,7		7,3		4,3		12,6		3,2		4,3		260274
1993	13,2	33,1	31,9	18,6	8,6	19,6	3,1	7,3	4,1	3,7	26,1	12,0	13,0	2,6	0,1	3,1	2195,5	368095
1994	11,6	34,9	32,6	17,8	7,6	19,8	2,9	6,9	4,2	3,6	28,2	11,8	12,9	2,2	0,1	3,0	2176,9	371481
1995	11,0	36,2	33,1	16,8	7,3	19,8	3,2	6,4	4,2	3,8	28,8	12,08	12,4	2,1	0,1	2,9	2217,9	333291
1996	10,6	35,4	32,2	23,0	7,0	11,6	3,5	6,6	4,8	4,2	30,6	13,08	11,3	2,1	0,0	4,1	2276,8	329749

Zamestnaní: je uvedené % z celkového počtu zamestnaných

Nezamestnaní: je uvedené % z celkového počtu evidovaných nezamestnaných

Prameň: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

TABUĽKA č.:

ZAMESTNANOSŤ VEKOVEJ SKUPINY 15 - 29 ROČNÝCH

ROK	UKAZOVATEĽ	hodnota	Spolu	15-19.roční	20-24 roční	25-29 roční
1993	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	2501,1	137,8	297,5	341,8
		%	100,0	5,5	11,9	13,7
	Zamestnaní v priemerných ročných údajoch	počet v tis.	2195,5	79,5	244,1	294,2
		%	100,0	3,6	11,1	13,4
	Miera ekonomickej aktivity	%	62,1	29,6	77,8	89,8
	1994	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	2510,6	126,1	306,1
%			100,0	5,0	11,9	13,7
Zamestnaní v priemerných ročných údajoch		počet v tis.	2176,9	69,0	250,4	291,5
		%	100,0	3,2	11,5	13,4
Miera ekonomickej aktivity		%	61,7	26,8	77,4	90,6
1995		Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	2542,4	116,4	323,0
	%		100,0	4,6	12,7	13,1
	Zamestnaní v priemerných ročných údajoch	počet v tis.	2217,9	66,4	269,9	281,6
		%	100,0	3,0	12,2	12,7
	Miera ekonomickej aktivity	%	61,6	24,4	76,9	90,1
	1996	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	2554,4	105,6	332,2
%			100,0	4,1	13,0	13,0
Zamestnaní v priemerných ročných údajoch		počet v tis.	2276,8	62,1	289,1	290,4
		%	100,0	2,7	12,7	12,8
Miera ekonomickej aktivity		%	61,4	22,2	76,8	90,0

Prameň: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

TABULKA Č.:

ŠTUDENTI A ABSOLVENTI STREDNÝCH A VYSOKÝCH ŠKÔL

Druh školy	Ukazovateľ	1992/1993	1993/1994	1994/1995	1995/1996	1996/1997	1997/1998
Gymnázia	Študenti spolu	X	68 004	72 072	76 380	79 336	80 116
	- z toho dievčatá	X	41 070	24 958	44 507	45 413	48 569
	počet absolventov		13 763	15 292	16 216	15 988	X
	- z toho dievčatá		8 159	9 335	9 290	9 551	X
Stredné odborné školy	Študenti spolu	X	97 427	104 703	109 204	112 131	107 229
	- z toho dievčatá	X	58 069	62 643	65 438	66 717	63 379
	počet absolventov		18 974	25 728	27 907	26 851	X
	- z toho dievčatá		12 181	16 886	19 154	16 392	X
Stredné zdravotné školy	Študenti spolu	X	14 237	12 442	10 649	9 802	9 452
	- z toho dievčatá	X	13 269	11 478	9 698	8 849	8 422
	počet absolventov		3 340	4 486	4 647	3 603	X
	- z toho dievčatá		3 260	4 151	4 289	3 291	X
Stredné učňovské školy	Študenti spolu	X	150 001	138 592	140 068	112 131	107 229
	- z toho dievčatá	X	48 709	51 150	52 518	66 717	63 379
	počet absolventov		13 232	13 327	6 995	25 325	X
	- z toho dievčatá		4 739	4 299	2 133	15 542	X
Vysoké školy	Študenti spolu	X	58 843	66 900	72 525	78 045	
	- z toho dievčatá	X	27 992	32 067	34 632	37 264	
	počet absolventov		8 284	6 481	9 304	10 118	X
	- z toho dievčatá		4 359	3 333	4 760	5 153	X
SPOLU	Študenti spolu	X					
	- z toho dievčatá	X					
	počet absolventov						X
	- z toho dievčatá						X

Prameň: Separát štatistickej ročenky školstva SR

TABUĽKA Č.:

PROGNÓZA POČTU ŠTUDENTOV A ABSOLVENTOV ZÁKLADNÝCH, STREDNÝCH A VYSOKÝCH ŠKÔL

ROK	Základné školy		Gymnázia		Stredné odborné školy		Stredné odborné učilišťa		Vysoké školy		SPOLU	
	Žiaci spolu	Končiaci žiaci	Žiaci spolu	Absolventi	Žiaci spolu	Absolventi	Žiaci spolu	Absolventi	Študenti spolu	Absolventi	Študenti	Absolventi
1970	758 748	98 726	42 949	11 173	83 037	16 670	109 471	33 508	39 755	4 729	1 033 960	164 186
1975	696 232	82 930	51 709	13 193	79 174	19 903	119 366	40 439	47 682	7 985	994 163	164 450
1980	669 960	84 481	53 891	12 603	85 953	21 700	137 712	39 061	56 640	9 787	1 004 156	167 632
1985	721 269	75 189	44 711	12 613	77 542	20 473	138 260	43 595	49 469	10 988	1 031 251	162 858
1989	724 248	89 201	50 880	10 342	80 483	18 726	155 240	42 898	51 306	9 321	1 062 157	170 488
1990	721 687	90 432	55 336	11 422	87 082	18 281	149 981	45 105	52 669	7 913	1 066 755	173 153
1991	716 416	90 520	59 172	12 419	95 195	19 888	143 282	50 338	52 430	8 961	1 066 495	182 126
1992	704 119	91 928	63 522	12 996	103 793	20 726	139 408	44 567	55 564	8 828	1 066 406	179 015
1993	690 189	91 110	69 004	13 717	111 664	21 662	138 465	57 538	58 843	8 824	1 068 165	192 851
1994	675 813	88 339	72 072	15 279	117 145	24 583	138 173	41 729	66 900	6 841	1 070 103	176 771
1995	666 296	83 565	75 664	15 797	120 799	28 034	138 370	41 993	74 078	9 383	1 075 207	178 772
1996	655 921	84 226	77 946	17 446	121 959	30 619	137 300	42 133	81 469	9 225	1 074 595	183 679
1997	645 793	84 173	79 642	18 365	122 770	31 056	134 986	42 258	87 033	11 206	1 070 224	187 058
1998	632 685	84 477	80 842	19 101	123 224	31 360	134 840	38 815	90 0229	12 665	1 061 620	186 418

Premeň: Ústav informácií a prognóz školstva, mládeže a telovýchovy

TABUĽKA č.:

ŠTUDENTI STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKÔL PODĽA ODBOROV

Študijné odbory	1992/1993		1993/1994		1994/1995		1995/1996		1996/1997		1997/1998	
	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá
priemyselné			43 330	59 404	44 832	16 630	45 894	17 353	46 570	17 380	44 259	15 440
ekonomické			25 879	20 156	30 479	22 869	34 166	25 540	372 26	27 349	37 425	27 514
poľnohospodárske			10 386	5 676	9 846	5 305	9 466	5 001	9 472	5 018	8 738	4 631
lesnícke			889	26	880	33	857	42	870	52	847	50
knihovnícke			531	480	522	465	522	457	516	445	502	414
pedagogické			2 957	2 802	2 832	2 669	2 759	2 580	2 899	2 698	2 926	2 733
konzervatóriá			1 2679	691	1 386	742	1 460	785	1 564	846	1 630	895
dievčen. odb.školy			12 164	12 164	13 930	13 930	14 080	14 080	12 991	12 991	10 902	10 902
SPOLU			97 427	58 069	104703	62 635	109204	65 438	110131	66 756	107229	63 379

Prameň: Separát štatistickej ročenky školstva SR

TABUĽKA č.:

PROJEKCIA VÝVOJA OBYVATEĽSTVA SR V ROKOCH 1996 -2005
VEKOVÁ SKUPINA 15 - 29 ROKOV

ROK	*Va- riant	15 -19			20 - 24			25 - 29			**Obyv. spolu
		Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	
1996	V	238 919	229 937	468 856	230 566	222 944	453 510	189 190	182 910	372 100	5 381 429
	N	238 923	229 929	468 852	230 544	222 934	453 478	189 150	182 870	372 020	5 378 449
1997	V	235 806	226 956	462 762	237 045	228 353	465 398	194 980	188 902	383 882	5 394 697
	N	235 810	226 940	462 750	237 006	228 330	465 336	194 898	188 831	383 729	5 387 757
1998	V	232 642	223 227	455 869	240 807	232 013	472 820	203 607	197 486	401 093	5 406 804
	N	232 646	223 204	455 850	240 756	231 979	472 735	203 489	197 386	400 875	5 395 826

Prameň: Štatistický úrad SR

Poznámky: *: Projekcia je vo dvoch variantoch. V = vysoký variant; N = nízky variant

** : Údaje sa týkajú všetkých obyvateľov SR

TABUĽKA Č.:**VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA
STARŠIEHO AKO 15 ROKOV**

ROK	V Z D E L A N I E						koeficient
	Základné	%	Stredné	%	Vysokoškolské	%	vzdel.úrovne
1970*	2 092,3	63,4	1 108,8	33,6	99,0	3,0	1,408
1980*	1 974,5	53,5	1 524,3	41,3	190,3	5,2	1,538
1990*	1 593,8	39,9	2 093,1	52,4	307,6	7,7	1,709**
1995	1 475,9	35,6	2 339,0	56,4	335,5	8,0	1,756
2000	1 334,9	31,0	2 589,5	60,0	388,2	9,0	1,873
2005	1 190,7	27,0	2 774,3	62,8	453,0	10,2	1,873

Prameň: Ústav informácií a prognóz školstva, mládeže a telovýchovy: Prognóza výkonových ukazovateľov školstva SR do roku 2015, Bratislava 1995

TABUĽKA Č.: 1

VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA STARŠIEHO AKO 15 ROKOV

ROK	V Z D E L A N I E						koeficient
	Základné	%	Stredné	%	Vysokoškolské	%	vzdel.úrovne
1970*	2 092,3	63,4	1 108,8	33,6	99,0	3,0	1,408
1980*	1 974,5	53,5	1 524,3	41,3	190,3	5,2	1,538
1990*	1 593,8	39,9	2 093,1	52,4	307,6	7,7	1,709
1995	1 475,9	35,6	2 339,0	56,4	335,5	8,0	1,756
2000	1 334,9	31,0	2 589,5	60,0	388,2	9,0	1,816
2005	1 190,7	27,0	2 774,3	62,8	453,0	10,2	1,873

Prameň: Ústav informácií a prognóz školstva, mládeže a telovýchovy: Prognóza výkonových ukazovateľov školstva SR do roku 2015, Bratislava 1995

* Reálne hodnoty

TABUĽKA č.: 2

PROJEKCIA VÝVOJA OBYVATEĽSTVA SR V ROKOCH 1996 -2005

ROK	Variant	Obyvatelia spolu	Z toho ženy	%
1998	Vysoký	5 406 804	2 776 104	51,35
	Nízky	5 395 826	2 770 195	51,34

Prameň: Štatistický úrad SR

Poznámky: *: Projekcia je vo dvoch variantoch. V = vysoký variant; N = nízky variant

TABUĽKA Č.: 3

PROJEKCIA VÝVOJA OBYVATEĽSTVA SR V ROKOCH 1996 -2005 VEKOVÁ SKUPINA 15 - 29 ROKOV

ROK	*Va- riant	15 -19			20 - 24			25 - 29			Skupina 15 - 29 spolu			
		Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	% spolu
1996	V	238 919	229 937	468 856	230 566	222 944	453 510	189 190	182 910	372 100	658 675	635 791	1 294 466	24,05
	N	238 923	229 929	468 852	230 544	222 934	453 478	189 150	182 870	372 020	658 617	635 733	1 294 350	24,07
1997	V	235 806	226 956	462 762	237 045	228 353	465 398	194 980	188 902	383 882				
	N	235 810	226 940	462 750	237 006	228 330	465 336	194 898	188 831	383 729				
1998	V	232 642	223 227	455 869	240 807	232 013	472 820	203 607	197 486	401 093	677 056	652 726	1 329 782	24,59
	N	232 646	223 204	455 850	240 756	231 979	472 735	203 489	197 386	400 875	676 890	652 569	1 329 460	24,64

Prameň: Štatistický úrad SR

Poznámky: * Projekcia je vo dvoch variantoch. V = vysoký variant; N = nízky variant

** % skupiny 15-29 z celkového počtu obyvateľov (údaj v dvojročnej periodicite)

TABUĽKA Č.: 4

PROGNÓZA POČTU ŠTUDENTOV A ABSOLVENTOV ZÁKLADNÝCH, STREDNÝCH A VYSOKÝCH ŠKÔL

	ROK	Základné školy		Gymnázia		Stredné odborné školy		Stredné odborné učilišťa		Vysoké školy		SPOLU	
		Žiaci spolu	Končiaci žiaci	Žiaci spolu	Absolventi	Žiaci spolu	Absolventi	Žiaci spolu	Absolventi	Študenti spolu	Absolventi	Študenti	Absolventi
I	1970 ²⁶	758 748	98 726	42 949	11 173	83 037	16 670	109 471	33 508	39 755	4 729	1 033 960	164 186
	1980	669 960	84 481	53 891	12 603	85 953	21 700	137 712	39 061	56 640	9 787	1 004 156	167 632
	1990	721 687	90 432	55 336	11 422	87 082	18 281	149 981	45 105	52 669	7 913	1 066 755	173 153
	1993 ²⁷	690 452	91 110	68 004	13 763	111 664	22 414	150 001	57 538	58 843	8 824	1 078 464	193 649
	1994	676 145	88 339	72 072	15 292	117 145	30 214	138 592	41 729	66 900	6 841	1 070 854	182 415
	1995	671 339	83 565	76 380	15 051	119 853	32 554	140 068	42 043	72 525	9 304	1 080 165	182 517
	1996	655 921	84 226	79 336	16 216	121 933	28 928	135 696	43 627	78 045	10 118	1 070 931	183 118
	1997 ²⁸	645 793	84 173	80 116	15 988	116 681	29 615	126 798	43 164	87 033	9 225	1 056 421	182 165
	1998 ²⁹	632 685	84 477	80 842	19 101	123 224	31 360	134 840	38 815	90 0229	12 665	1 061 620	186 418

I - Skutočnosť

II - Prognóza

²⁶ Roky 1970 - 1990: Prameň: Ústav informácií a prognóz v školstve

²⁷ Roky 1993 - 1997: Prameň: Separát štatistickej ročenky školstva SR

²⁸ Pretože údaje za vysoké školy neboli ešte spracované, v slúpcoch Vysoké školy a Spolu je uvedený odhad

²⁹ Roky 1998 - 2002: Prameň: Ústav informácií a prognóz v školstve

TABUĽKA Č.: 5

PODIEL DIEVČAT NA POČTE ŠTUDENTOV A ABSOLVENTOV JEDNOTLIVÝCH TYPOV ŠKÔL

Druh školy	Ukazovateľ	1993	1994	1995	1996	1997
Gymnázia	Počet dievčat	41 070	24 958	44 507	45 413	48 569
	% dievčat z celkového počtu žiakov	60,4	34,6	58,3	57,2	60,6
	Počet absolventov - dievčat	8 159	9 335	9 290	9 853	9 551
	% dievčat z celkového počtu žiakov	59,3	61,1	61,7	60,8	59,7
Stredné odborné školy	Počet dievčat	71 338	74 121	75 136	75 566	71 801
	% dievčat z celkového počtu žiakov	63,9	63,3	62,7	62,0	61,5
	Počet absolventov - dievčat	15 441	21 037	23 443	18 833	18 863
	% dievčat z celkového počtu žiakov	69,2	69,6	72,0	61,1	63,7
Stredné učňovské školy	Počet dievčat	48 709	51 150	52 518	51 191	47 711
	% dievčat z celkového počtu žiakov	32,5	36,9	37,5	37,7	37,6
	Počet absolventov - dievčat	19 235	14 134	14 426	16 575	15 825
	% dievčat z celkového počtu žiakov	33,4	27,6	34,3	37,8	36,7
Vysoké školy	Počet dievčat	27 992	32 067	34 632	37 264	x ³⁰
	% dievčat z celkového počtu žiakov	47,6	47,9	47,6	47,8	x
	Počet absolventov - dievčat	4 359	3 333	4 760	5 153	x
	% dievčat z celkového počtu žiakov	52,6	51,4	51,2	50,9	x
SPOLU³¹	Počet dievčat	189 109	182 296	206 793	209 434	168 081
	% dievčat z celkového počtu žiakov	48,7	46,2	50,6	50,5	51,9
	Počet absolventov - dievčat	47 494	47 839	51 919	50 414	44 239
	% dievčat z celkového počtu žiakov	46,4	50,8	52,5	50,8	50,2

Prameň: Separát štatistickej ročenky školstva SR

³⁰ Údaje za vysoké školy nie sú ešte spracované

³¹ Údaje za rok 1997 sú bez vysokých škôl

TABULKA č.: 6**ŠTUDENTI STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKÔL PODĽA ODBOROV**

Študijné odbory	1993/1994		1994/1995		1995/1996		1996/1997		1997/1998	
	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá	Spolu	Dievčatá
priemyselné	43 330	16 074	44 828	16 630	45 894	17 353	46 570	17 380	44 259	15 440
ekonomické	25 879	20 156	30 479	22 869	34 166	25 140	372 26	27 349	37 425	27514
poľnohospodárske	10 386	5 676	9 846	5 305	9 466	5 001	9 472	5 018	8 738	4 631
lesnícke	889	26	880	33	857	42	870	52	847	50
knihovnícke	531	480	522	465	522	457	516	445	502	414
pedagogické	2 957	2 802	2 832	2 669	2 759	2 580	2 899	2 698	2 926	2 733
konzervatóriá	1 279	691	1 386	742	1 460	785	1 564	846	1 630	895
dievčen. odb.školy	12 176	12 164	13 930	13 930	14 080	14 080	12 991	12 991	10 902	10 902
SPOLU	97 427	58 069	104 703	62 643	109 159	65 438	110 131	66 756	107 229	63 379

Prameň: Separát štatistickej ročenky školstva SR

TABUĽKA č.: 10

ZAMESTNANOSŤ VEKOVEJ SKUPINY 15 - 29 ROČNÝCH

ROK	UKAZOVATEĽ	hodnota	15-19.roční	20-24 roční	25-29 roční
1993	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	137,8	297,5	341,8
		%	5,5	11,9	13,7
	Zamestnaní v priemerných ročných údajoch	počet v tis.	79,5	244,1	294,2
		%	3,6	11,1	13,4
	Miera ekonomickej aktivity	%	29,6	77,8	89,8
	1994	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	126,1	306,5
%			5,0	12,2	13,6
Zamestnaní v priemerných ročných údajoch		počet v tis.	69,0	250,4	291,5
		%	3,2	11,5	13,4
Miera ekonomickej aktivity		%	26,8	77,4	90,6
1995		Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	116,4	323,0
	%		4,6	12,7	13,1
	Zamestnaní v priemerných ročných údajoch	počet v tis.	66,4	269,9	281,6
		%	3,0	12,2	12,7
	Miera ekonomickej aktivity	%	24,4	76,9	90,1
	1996	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo.	počet v tis.	105,6	332,2
%			4,1	13,0	13,0
Zamestnaní v priemerných ročných údajoch		počet v tis.	62,1	289,1	290,4
		%	2,7	12,7	12,8
Miera ekonomickej aktivity		%	22,2	76,8	90,0

Prameň: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny podľa ŠÚ SR

TABUĽKA Č.: 12

ZAMESTNANOSŤ PODĽA VZDELANOSTNEJ ŠTRUKTÚRY v %

ROK	VZDELANIE																POČET MUŽI A ŽENY SPOLU V TISÍCOCH OSOBÁCH	
	ZÁKLADNÉ		STREDNÉ										VYSOKO- ŠKOLSKÉ		NEUKON- ČENÉ VZDELA- NIE			
			BEZ MATURITY				S MATURITOU											
			Učňovské		Stredné		Učňovské		Všeobecné gymnázia		Stredné odborné							
zam.	nezam	zam.	nezam	zam.	nezam	zam.	nezam	zam.	nezam	zam.	nezam	zam.	nezam	zam.	nezam	zamestnaní	nezamest.	
1993	13,2	33,1	31,9	18,6	8,6	19,6	3,1	7,3	4,1	3,7	26,1	11,9	13,0	2,6	0,1	3,1	2195,5	368 095
1994	11,6	34,9	32,6	17,8	7,6	19,8	2,9	6,9	4,2	3,6	28,2	11,6	12,9	2,2	0,1	3,0	2176,9	371 481
1995	11,0	36,2	33,1	16,8	7,3	19,8	3,2	6,4	4,2	3,8	28,8	11,8	12,4	2,1	0,1	2,9	2217,9	333 291
1996	10,6	35,4	32,2	23,0	7,0	11,6	3,5	6,6	4,8	4,2	30,6	12,8	11,3	2,1	0,0	4,1	2276,8	329 749

Zamestnaní: je uvedené % z celkového počtu zamestnaných

Nezamestnaní: je uvedené % z celkového počtu evidovaných nezamestnaných

Prameň: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny